# СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XL. Ч. 119. Джерзи Сіті, Н. Дж., понеділок, 23 травня 1932. VOL. XL. No. 119. Jersey City, N. J., Monday, May 23, 1932. THREE CENTS.


## ЖІНКА ПОЛЕТІЛА ЧЕРЕЗ АТЛЯНТІЙСЬКИЙ ОКЕАН ДО ЕВРОПИ

ГАРБОР ГРЕЙС (Нюфондленд). — Місіс Амелія Іргарт Путнем, жінка книжкового видавця, вибралася літаком в дорогу через океан до Парижа. Вилетіла в саму пятьлітню річницю Линдбергового перелету.

При відлеті був присутний Бернт Балчен. Він і муж місіс Путнем певні, що лет буде вдалий. Місіс Путнем піднеслася з літаком дуже справно й за яку мінуту вже зникала з овиду, так, що Балчен мусів бігти на скалу, щоби звідтам слідити за літаком, який зникав у хмарах.

Погода назагал заповідається гарна. Летунка взяла з собою трохи горячої зупи в термосі і три пушки кенового томатового соку. Її багаж складається з... щітки до зубів.

## ДАЛІ РОЗСЛІДЖУЮТЬ, ЗА ЯКІ ГРОШІ ЇЗДИВ ВОКЕР ДО ЕВРОПИ.

НЮ ЙОРК. — Місцеві ґазети мають новий сенсаційний матеріял у звязку з подорожю мейора Вокера до Европи, яку він відбув з місіс Вокер і з своїми приятелями літом 1927 року.

Тепер представляють квити на $13,000, які витратив Вокер на ту подорож. Але цікавляться люди, згідно леґіслятурна комісія, котра розслідже її видатки, не так самими видатками, як тим, хто їх покрив. У звязку з тим подають, що мейор Вокер скешував в Европі кредитовий лист на $10,000, який виставив на його імя Дж. Ален Смит, котрий мав офіс разом зі стейтовим сенатором Гестинґсом і обидва разом працювали в користь „Еквітебл Ковч Компані". Чек на $10,000 виставлено на день перед уділенням концесії тій компанії з боку мейора Вокера. Чек той покрила компанія, як і покрила дальших $3,000, бо Вокер вибрав у Парижі суму, більшу від тої, на яку був виставлений кредитовий лист.

Сенатор Гестинґс боронить Вокера й каже, що подорож була сфінансована приятелем мейора. А сам Вокер мовчить. Відповідатиме перед комісією мабуть біжучого тижня.

## ҐРЕНД ДЖУРІ В СПРАВІ ЛИНДБЕРҐА.

НЮ ЙОРК. — Д-р Джан Кондон, старушок, що пертрактував з бандитами, які представляли себе за тих, що викрали сина Линдберґа, зізнавав дві години перед Бронкс Кавнті ґренд джурі про свою акцію. Казав, що виплатив $50,000 титулом окупу якомусь Скандинавцеві „Джанови", на цвинтарі в Бронксі.

## НАЛОЖИЛИ СВІЖЕ МИТО НА НАФТУ І ВУГОЛЬ.

ВАШИНҐТОН. — У сенаті перейшло 43 голосами проти 37 внесення за піднесення мита на довіз нафти і вугля.

## ЦІЛА КУПА ПРОЄКТІВ РЕВІЗІЇ ТАРИФИ.

ВАШИНҐТОН. — Сенатор Тайдингс заповів, що вносить 504 поправок до митного закона, розпочинаючи тим чином нову боротьбу з високою тарифою.

## ПРОТИ НОМІНАЦІЇ МАҐІСТРАТСЬКИХ СУДДІВ СУДАМИ.

НЮ ЙОРК. — Леґіслятурна комісія, яка розслідувала між іншим ріжні надужиття, поповнені маґістратськими суддями, заявилася за те, щоби тих суддів не іменував мейор міста, а тільки вищий суд, себто „Апелейт Дівіжен оф ди Супрім Корт". Та адвокатське товариство з нюйорської округи заявилося проти такої зміни. Адвокати кажуть, що адміністрація скорумпована, а назначування маґістратських суддів є політичними концесіями. Коли це право перейде на вищий суд, тоді з того суду зроблять не судейську, а політичну інституцію, і буде ще гірше, ніж є тепер.

## ЗНАЙШЛИ НА ЛЕДНЯКУ ЧЛЕНІВ ЕКСПЕДИЦІЇ, ЯКИХ УВАЖАЛИ ПРОПАЩИМИ.

ФЕЙРБЕНКС (Аляска). — Джері Джонс, летун, полетів шукати свого товариша С. Робинсона, котрий знову полетів ратувати пропавших серед снігів членів наукової експедиції Карпа, а то Н. В. Спадавекія й Олтона, і разом з ними пропав. Якийсь час думали, що вони всі пропали, коли одержано відомість від Джонсоа, що він знайшов Робинсона й членів експедиції на ледняку. Не міг їх взяти з собою, бо годі було осісти на ледняку. Мусів вертатися назад, щоби засомотрити літак в лещета замісць ґумових коліс.

## РІЧНИЦЯ З ВОЄННИМ СТАНОМ І АРЕШТУВАННЯМИ.

ГАВАНА. — На Кубі святковано 30-літню річницю істнування републики. Офіціяльно подають, що в краю був спокій. Але до цього треба додати, що в краю проголошено воєнний стан, та що на передодні свята арештовано яких 300 осіб, підозрілих у намірі вчинити повстання в день річниці републики.

## ПРОФ. СТЕПАН РУДНИЦЬКИЙ НАДАЛІ У ХАРКОВІ.

До „Наукового Товариства ім. Шевченка" у Львові прийшов лист від д-ра Степана Рудницького з Харкова з датою 14 квітня, яким він повідомляє, що надалі працює в „Географічнім Інституті". Тому й спростовуємо звістку про його заслання на Сибір, яку ми дістали з Праги від осіб, що стоять близько до нашого вченого.

## ЦІЛА РАДЯНЩИНА ПІД ЗБРОЄЮ.

На конгресі професійних союзів, що відбувся в Москві, після промови Молотова забирало голос багато промовців, які заявили, що 17 мільонів членів професійних союзів мусять бути готові до мобілізації задля оборони краю. Всі комуністи у військових літах мусять бути під зброєю. 5 мільонів членів комуністичної молоді і більшість зміж 6 мільонів російської комуністичної партії вважають військові вправи одною з найважніших точок своєї партійної діяльности.

На недавніх зборах комуністичного летунського товариства і хемічної оборони рішено цю організацію, що має 12 мільонів членів, так зреформувати, щоби кожної хвилини могла станути на воєнній стопі.

Також по школах, фабриках і всіх державних установах відбуваються військові вправи. Тим робом все населення, здібне до зброї, знаходиться в строгому поготівлі. Вимок творять тільки ті, яким заборонений вступ до червоної армії.

## ПОШЕСТЬ ПЛЯМИСТОГО ТИФУ.

По селах Турчанщини ширится пошесть плямистого тифу. Треба було аж смерти двох священиків, о. Ів. Грабяза з Висоцька і о. Біласа з Лябохори, щоби санітарна влада заціkавилася пошесною недугою в цих селах. В днях 14 і 15 квітня, як повідомляє „Новий Час" — привезли до турчанського шпиталю 30 осіб, хорих на тиф.

## ГРАБУЮТЬ У ЛІСІ.

До Якова Шльосера, що стинав лозу в лісі коло Честиня, пов. Жовква, приступили два незнані чоловіки і попросили, щоби позичив їм ножа. Шльосер на це згодився, а тоді незнайомі крикнули „руки догори"-і, стерроризувавши його, зрабували йому годинник та ніж і всі втікли. Поліція арештувала Івана Хому і Івана Паливоду з Колодна, які признались до грабунку і звернули вкрадені річи. Заждає ними суд у Куликові.

## ПІМСТА ЗА ПРОГРАНИЙ ПРОЦЕС.

В Кіцмані сколася подія, що кидає сумне світло на буковинські відносини. Коли урядник суду, шеф канцелярії Микола Кантемір, ішов дорогою, прискочила до нього селянка Марія Кантемір і вдарила його сокирою по голові так сильно, що він упав без памяти на землю. Тяжко раненого відставили до шпиталю, а напасницю арештували. Вона каже, що програла процес у трох інстанціях, бо урядник Кантемір тримав з її противниками.

## УКНП-ІЯ ЗМІНИЛА НАЗВУ.

У 31. числі „Нової Зорі" (з дати: Львів, 24 квітня 1932) опубліковано на першій сторінці комунікат Української Католицької Народньої Партії (УКНП-ія) за підписом голови організаційного комітету тієї партії, Ол. Саляка, про те, що УКНП змінила свою назву на „Українську Народню Обнову" (УНО). В комунікаті сказано, що зроблено це тому, „щоб уникнути ріжних підозрінь, немовби та політична організація хотіла надуживати католицької назви і католицької церкви для політичних цілей".

## РУМУНІЯ ВИКУПОВУЄ ЗАЛІЗНИЦЮ ЛЬВІВ-ЧЕРНІВЦІ.

Румунський парлямент ухвалив одноголосно закон у справі викуплення румунським урядом частини залізничного шляху Львів-Чернівці, яка досі належить до приватної концесії. Подробиці тієї трансакції розглядатимуть ще румунські чинники.

## ПРИСУД ЗА ВЕДЕННЯ ТАЙНОГО „ДОМУ СХОДИН".

У Перемишлі закінчилася розправа проти Ясногурської, обвинуваченої в тому, що в ресторані на замку уладила дім розпусти. Ясногурську засудили на 8 місяців тюрми, загостреної твердим ліжком і постом що місяця. У мотивах присуду предсідник сказав, що Ясногурський присудили найнижчу кару, тому, що вона фізично упосліджена (горбата) та хора.

## БАНКИР ОБМАНЕЦЬ.

В справі варшавського банкира Квінта, арештованого за величезні обманства, наступив наглий зворот. Обманець, що досі не давав слідчій владі ніяких пояснень і випирався вини, змінив тактику і признався до зловживань, заявляючи, що повірені йому суми й депозити укрив у кількох латвійських і швайцарських банках. Депозити готівкою і в паперах представляють вартість 650,000 золотих.

## ВИБУХ У ТАЙНІЙ ГОРАЛЬНІ.

В Ніщиківцях (пов. Броди) фабрикував Адам Паньчук самогонку в хаті Федуся. Апарат вибухнув, при чому поранився 12-літній син Федуся, Йосиф. Він помер, а другий син, Никифор, поранився тяжко.

## ЛЬОТЕРІЯ ПРИЧИНОЮ БОЖЕВІЛЛЯ.

Ф. Козубський, людський горожанин, виграв на клясовій льотерії 20,000 зол. Це так заморочило Козубського, що підозрівав родину, що вона чигає на його життя. Вінці здемолював мешкання, побив жінку й дітей. Його відвели до заведення для умово хорих.

## ЗЛОВЖИВАННЯ ПРИ ВІЙСЬКУ.

Окружний суд у Львові розглядав справу Марійна Команека, бувшого підстаршини польської армії, що як контрактовий урядник збройної складниці і буджетовий референт присвоїв собі коло 2,000 зол. на шкоду державного скарбу і 1,500 зол. на шкоду Каси хорих. Команека засудили на 4 місяці вязниці в при пиненням.

## РАДЯНСЬКА КОЛЕКТИВІЗАЦІЙНА ДІЙСНІСТЬ.

У Валдаю, ленінградської округи, розпочався процес проти 10 місцевих комуністів, що, підриваючи т. зв. кулацькі елементи, довели кілька хліборобських колективів до руїни. Процес викликує серед большевиків зацікавлення, бо є він не перший і не останній, що розкриває справжній образ земельної колективізації в Радянщині.

## УМОВО ХОРИЙ ЗЛОЧИНЕЦЬ.

У Винниках біля Львова умово хорий 24-літній Станислав Рожанський поранив свою сестру, а потім підпалив хату. Коли люди хотіли гасити, Рожанський з сокирою в руці не допускав їх до вогню. Коли поліцай Том хотів розброїти Рожанського, той кинувся з сокирою на нього. Поліцай вистрілив двічі з револьвера та зранив Рожанського дуже тяжко. Рожанського і його сестру відвезли до львівського шпиталю.

## ГІТЛЕР НЕ НАЗИВАВСЯ ГІТЛЕР.

Віденська „Зон унд Монтаґцайтунґ" повідомляє, що називище Адольф Гітлер не є автентичне. Гітлерів батько звався Шікльґрубер і змінив називище, щоб одержати спадщину.

## З ДЖАҐАНОМ НА ЖІНКУ.

При вулиці Зеленій 93 у Львові 52-літній Петро Процик у суперечці поранив тяжко джаґаном свою жінку Юлію. Завдав їй багато ударів у голову та по руках, так, що непритомну, з нарушенням мізком, забрали до шпиталю. Процика арештували.

## ДЕМОНСТРАЦІЯ ПЕНСІОНІСТІВ У ЧЕРНІВЦЯХ.

Доведені до розпуки чернівецькі пенсіоністи, що ділі місяці не дістають від уряду пенсії, зібралися 21 квітня коло фінансової дирекції й затамували дорогу так, що трамваєвий рух більше як годину був перерваний. Делеґація пенсіоністів пішла до фінансового адміністратора, однак він не хотів її приняти і зажадав від префектури жандармської асисти. Вернувшися з префектури, заявив, що пенсіоністи дістануть по 1,200 левів (60 зол.). Однаке пенсіоністи не вступилися з вулиці і розійшлися щойно тоді, коли надійшла відділ поліції.

## НАПАД ЗАМАСКОВАНИХ БАНДИТІВ.

Три замасковані бандити напали на помешкання сестер Колосейчук у Чернівцях. Серед ночі почули сестри гамір у кухні, а зараз потім завились бандити в покою та загрозили сестрам заховуватися спокійно, бо інакше їх постріляють. Один з бандитів приступив до Вікторії Колосейчук і сказав їй, що вона виграла процес і мусить мати гроші, та зажадав їх видачі. Два інші приступили також до ліжка й повязали дротом сестрам руки. Нагло пробудилася дитина й почала плакати. Тоді сказав один з напасників до другого: „Стріляй дитину". На ці слова пані Колосейчук зімліла і прийшла до себе щойно рано та повідомила поліцію.

Бандити забрали з собою біжутерію і срібне начиння вартости 180 тисяч левів.

## НОВИЙ ЗАПИТ У БРИТІЙСЬКІМ ПАРЛЯМЕНТІ ЗА УКРАЇНУ

### ПОСОЛ ПИТАЄ УРЯД ЗА ТРАКТУВАННЯ „МЕНШИН" У ПОЛЬЩІ.

ЛОНДОН. — На засіданню палати послів британського парляменту 9 травня посол Рис Дейвис поставив до секретаря стейту для заграничних справ запит, які петиції в справі трактування Українців у Польщі є тепер на порядку дня в Лізі Націй.

Секретар стейту Дж. Саймон відповів, що Ліга Націй подала до публичного відома тільки те, що вона зробила з петиціями, в яких уже запало рішення у вибраним Радою Комітеті Трох. Щодо інших петицій, то він не міг подати послови інформацій.

## НІМЕЧЧИНА НА ДОПОМОГУ БЕЗРОБІТНИМ.

БЕРЛІН. — Німецький уряд заповідає, що на слідуючий тиждень наложить знову нові податки на німецький нарід, цим разом на допомогу безробітним.

Хоч щойно минулого тижня уряд говорив, що Німеччина досягнула вже своєї податкової спроможности, на слідуючий тиждень будуть наложені нові податки, які мають виносити коло 13 долярів на голову. Безробіття в Німеччині досягнуло 6 мільонів робітників; що значить, коло 30 мільонів душ населення.

Новий податок буде заведений декретом міністерського кабінету.

Є це відповідь уряду на демонстрації безробітних по ріжних містах Німеччини. Підчас одної такої демонстрації в Вальтерґавзені поліція стріляла до демонстрантів та вбила двох людей. В бійці ранено 7 полісменів та 12 демонстрантів.

## ЗАБОРОНЯЮТЬ НАЙНОВІШЕ ВОЄННЕ ОРУДДЯ.

ЖЕНЕВА. — Комісія розброєної конференції для газів та бактерій постановила одноголосно заборонити вживання на війні бактерій для нищення ворога.

Заборона бактеріольоґічної війни пригадує подібну заборону вживати на війні отруйні гази, але тої заборони воюючі сторони у світовій війні не придержувалися.

## ДОВГИ КРОЙҐЕРА ВИНОСЯТЬ 168 МІЛ. ДОЛЯРІВ.

ЛОНДОН. — Шведська комісія, що розслідувала стан підприємств шведського підприємця Кройґера, котрий попав у фінансові клопоти та поповнив самогубство, прийшла до переконання, що безпосередні, особисті, довги Кройґера виносили 93 і пів мільона долярів, а посередні довги, себто довги його підприємств, спричинені ним, виносять 74 мільони долярів.

На основі цього переконання комісія заявилася за те, щоби признати фірму Кройґера й Тола, які оперували маєтками Кройґера, банкротами. Комісія винує Кройґера за ті довги, які його фірми затягнули через те, що Кройґер фальшував свої книги та звіти.

## ЗА ПИТАННЯ ПРИНАЛЕЖНОСТИ ІРЛЯНДІЇ ДО БРИТІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ.

ЛОНДОН. — Ірляндський парлямент постановив скасувати дотеперішню присягу на вірність англійського королеви.

Секретар для домінїй, Томас, видав до Ірляндії заклик, щоб Ірляндія придержувалася мирових договорів та не нищила англійсько-айриського порозуміння, яке збудовано тяжкою працею останніх десятьох літ.

## ПЕРЕМІНА УРЯДУ В АВСТРІЇ.

ВІДЕНЬ. — По півмісячних зусиллях нарешті зорганізовано новий кабінет міністрів. Премієром став д-р Дольфус, бувший міністер рільництва. Його кабінет є коаліційний та представляє злуку партій: християнсько-соціяльної, фармерської та „гаймвери".

Новий уряд має розвязати тяжкі питання, а передовсім добитися мораторії, себто відложення сплати довгів, на що їй треба позички Ліги Націй.

## АНТИСЕМІТСЬКІ ДЕМОНСТРАЦІЇ У ЛЬВОВІ.

ЛЬВІВ. — У львівській політехніці прийшло до антисемітських демонстрацій. Обертали вони коло Казимира Бартля, бувшого премієра, котрий є професором у техніці. Бартель, як член сенату політехніки, радив сенатові вигнати двох студентів за провід в антисемітських демонстраціях кілька місяців тому. Коли проф. Бартель виходив з будинку політехніки, на нього кинулася громадка студентів з криком: „Геть з масонами! Ми не хочемо тут ніяких оборонців Жидів!" На професора посипалися гнилі яйця. Надійшла поліція й виратувала професора. Арештовано кількох студентів. Професор вийшов з афери з легкими контузіями й посмарованим одінням.

Давніша знову демонстрація студентів була спричинена тим, що на відділ рільництва в політехніці прийшов як професор один Жид. На цей відділ ходили звичайно сини галицьких шляхтичів, які не могли погодитися з думкою, що рільництва має їх учити Жид. Польські антисемітські студенти викликали заворушення, які довели до закриття політехніки на два тижні.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

| SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy | | ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи. | |
|---|---|---|---|
| One year | $ 7.00 | На рік | $ 7.00 |
| Six months | $ 3.75 | На пів року | $ 3.75 |
| Three months | $ 2.00 | На три місяці | $ 2.00 |
| Foreign and Jersey City Rates: | | В Джерзи Сіті і Заграницею: | |
| One year | $10.00 | На рік | $10.00 |
| Six months | $ 5.00 | На пів року | $ 5.00 |
| Three months | $ 2.75 | На три місяці | $ 2.75 |

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

# ЗА ЛІБЕРАЛЬНУ ПАРТІЮ

Кріза, яку переживаємо, є трояка: економічна, політична й моральна. А переживає її не тільки Америка, але й цілий світ. Її початок міжнародній і тільки міжнародньою акцією можна її зліквідувати. А до цього треба великого інтелєкту і великої моральної відваги у провідників усіх народів. Треба того й у Вашингтоні. Такі загальні думки висловив д-р Николас Ботлер, президент Колюмбійського університету, на лончі „Нешенел Індострі Конференс Борд".

Разом з тим він спинився докладніше на американським політичнім життю, побудованім на істнуванню двох великих партій. Він доказував, що на ділі обидві партії істнують тільки по імени. Бо нема сьогодня демократичної партії Джеферсона, ні републиканської Линколна. Це тільки у партійних програмах покликуються на ті імена, щоби загал міг по них відріжнити обидві партії. Бо поправді нема ніякої засадничої чи тактичної ріжниці між обидвома головними американськими партіями, крім тої, що одна з них є при владі й може роздавати „джаби", а друга готується дістати владу і робити тесаме для своїх партайманів.

Ботлер вичисляє далі 14 точок, які могли би уздоровити політичне й економічне життя краю. Між тими точками є деякі, в котрих Ботлер дуже влучно критикує лицемірне, становище партій у справі прогибіції, а нерішуче й баламутне в справі тарифи, военних довгів, реорганізації адміністративного апарату, народньої контролі над природними богацтвами краю.

Та висновки, які Ботлер витягає зі своїх помічень, дуже академічні, коли він апелює до обидвох партій, щоби вони порозумілися на своїх конвенціях щодо співпраці й виготовили спільну програму, яку він називає „конструктивним лібералізмом". Вичислені ним 14 точок мали би стати підставою до такої нової програми, з якої зродилась згодом нова ліберальна партія.

Що обидві головні американські партії стають пережитком, це видно найкраще по тім, як вони розвязують теперішню крізу. Як демократи так і републиканці навіть у представництві своїх послів і сенаторів, не мають досі відваги довести до ревізії тих поганих відносин, які заподіяла прогибіція. Щож допера говорити про інші питання? З тих партій не зродиться нічого нового, а тільки з нових людей і з нового інтелєкту. І хай до нього Ботлер апелює, коли хоче будувати нову партію.

# УКРАЇНА В ФЕДЕРАЦІЇ ДЕРЖАВ ЧОРНОГО Й БАЛТІЙСЬКОГО МОРЯ

Воскресне Україна з історичної конечности. Може й буде колись в історії людства така хвиля, коли обєднаються всі народи й держави землі в братерську й рівну спілку націй. Та ця мрія ще далека. Ані братерства, ані рівности серед народів нема. Побідники й побіджені однаково терплять від кризи, яка захопила в свої кліщі цілу земську кулю.

Безтямна біганина за зисками це причина лиха. Розбуяла продукція одних не має збуту на свої вироби других. Багаті народи держаться з великими втратами свою капітулу й жертвами голоду безробітного населення. Малі держави, піддержувані великодушними позичками багатших країв, тепер ані себе не можуть продержати, ані позичок сплачувати. А таким довжникам вірителі вже не зичать.

Виринула думка створити союз придунайських держав. Піддержує цей плян Франція. Німеччина й Італія не без причини підозрівають у цім замір Франції увіковічнити її дотеперішнє верховодство в Европі і світі. Англія добачує неміч Европи в великій скількости малих держав, які, обгородивши себе охоронними митами, спиняють оборот товарів поміж націями. Мстива Франція не допускає до союзу придунайських держав побіджену, але роботящу Болгарію. Це підсилює підозріння інших держав.

Придунайський союз держав з пятьох, чи шістьох держав не створиться без порозуміння великих европейських держав. А його покищо нема. Товарообмін між самими придунайськими державами багато не поможе, переважно хліборобським краям, а від Чехословаччини та Австрії з розвиненою промисловістю вимагає завеликих жертв з боку їх хліборобського населення, котре відпекується такого союза. Італія й Німеччина були би відбірцями хліборобських продуктів, а Франція могла би фінансувати всіх. До цього не договорилися через політичні суперечки.

Італія має свою іреденту в Франції та й у її африканських кольоніях. Порозумітися тяжко без великих жертв з боку Франції.

Третій боляк, який ятрить рани, це неможливість Франції дійти до добросусідських зносин з Німеччиною. Німецька Сарщина все ще в руках Франції, котра може за ціну порозуміння з сусідом сама віддати Сарщину Німеччині. Тяжка справа з так званим польським коридором, котрий відтяв західну Прусію від східньої на те тільки, щоб Польща мала доступ до Східнього моря. Мабуть це є одною з причин невдоволення Франції Польщею.

Четвертою загрозою европейського мира являється російський велитень на сході Европи з своїми азійськими посілостями аж до Тихого океану. В часі скрути російської держави відлучилися від неї Литовці, Латиші, Естонці й Фінляндці, створивши собі малі держави Литву, Латвію, Естонію й Фінляндію. Ці держави відсунули Росію з її 150 міліонами населення від Східного моря. Всі ці чотири держави мають близько 10 міліонів душ. Як Росія змініє, вона візьме собі ці землі, за котрі вона воювала ще за Петра Першого з шведським королем Карлом XII.

Без цих малих країв Росія покищо обходиться. Важніща для неї Україна, бо вона дає їй доступ до Чорного моря й до панування над кавказькими народами. Політично й Україна й Кавказзя для російської імперії як світової держави конечно потрібні. З господарського боку тяжче сказати, чи Московщина зискає більше з хліборобських, вуглевих і залізорудних багатств України, чи з нафти й мангановых руд Кавказзя.

Донедавна так звана радянська Україна мала кругло 470,000 квадратових кільометрів і кругло 30 міліонів населення. Тепер відірвала від неї Московщина донецьку заглибину для себе, а решту поділила на пять адміністраційних країв, залежних майже виключно від Москви. Червона Московщина пішла шляхами царської, котра поділила була колишню гетьманську Україну на губернаторства й генеральні губернаторства, знищивши так до останку всю самоуправу України.

Увесь простір, заселений українським народом колишньої радянської України й земель у Росії поза межами цієї републики та й українських земель поза російським союзом, має кругло 850,000 квадратових кільометрів з поверх 40 міліонів населення.

Політично-географічне значіння Кавказу величезне. Кавказ творить міст між чорноморською Европою й Передньою Азією. Залізниці з Чорного моря й з Росії сходяться в місті Баку. Відсіля йде злука через Закавказзя й Каспійське море аж до Афганістану. З міста Тифлісу йде відгалуження залізниці до Персії. Кавказ, це „слонова нога", якою Росія ступає рівночасно на Туреччину й Ірак. Надбалтійські карликові держави совітська Росія оставила на пізніще, а поспішилася, забравши Україну, силоміць прилучити збройною рукою кавказьку републику до своего союза.

Великі богацтва Кавказзя. Побережже над Чорним морем має багато дощів. Там ростуть чудові ліси й чайна ростина. Головна пристань, Батум, — „незалежна" совітська република. В Чорне море вливається ріка Ріон. В Ріонщині є вугля і найбогатші в світі манганові поклади. Грузини мають свою столицю в Тифлісі. Над Каспійським морем, у пустині, де є величезні нафтові поля, лежить місто Баку.

Кавказ, це високі, хмародерні гори, вищі від найвищих Альп. Найвищі шпилі Елбрус і Казбек сягають понад 5,000 метрів висоти. Кавказький хребет тягнеться з заходу на схід. Лише дві дороги ведуть почерез горі з півночі на південь, обидві з Владикавказу, міста, котре опановує ці дороги. На півночі в Передкавказзю тече ріка Кубань зі сходу на захід у Чорне море. Це багата чорна земля Кубанських козаків, потомків Запорожців. Із заходу на схід пливе ріка Терек у Каспійське море. Над Тереком жиють на заході Кубанці, на сході Татари й Кіргізи.

В Кавказзю на просторі 470,000 квадратових кільометрів, жиє близько 4 міліони населення. Там є понад 70 народів і говорять вони стількиж мовами. Найчисленніші народи Грузини, Черкеси, жовтоволосі Осетинці, Вірменці, навіть Жиди на сході, які жиють побутом Верховинців.

Над Доном, що вливає в Азовське море, поселилися вільнолюбні донські козаки.

І думки не може бути про те, щоб усі ці народи: Татари, Калмуки, Кіргізи, Кубанці, терецькі козаки, Грузини, Осетинці, Вірмени і всі Кавказці, відтак Білоруси й усі прибалтійські держави могли вдержатися від поглитання зміцнілої Росії, однаково, яке там буде правління — фараонсько-диктаторське, царське, консервативне, демократичне, чи соціялістичне.

Скріплена Росія поглине й Україну на все. Як з того вийти?

Сама Україна може мати в найліпшому разі 850,000 квадратових кільометрів із 40 міліонами душ населення. В її інтересі та й в інтересі всіх отих народів є, щоб вони були в тісніщих звязках, ніж лише в приязних договорах. Треба вибрати форму обєднаних держав, чи то на взір великобританських доміній, чи Злучених Держав Америки. Держави внутрі самостійні, але мусіли би мати спільну закордонну політику, спільну митну політику й спільне військо з командною мовою, яку встановляє собі кожда з союзних держав зосібна.

З економічного боку такий союз держав становив би самовистарчальне в межах можливости й сильне господарське тіло. З політичного боку такий союз держав був би для всіх бажаним спільником у міжнародній політиці й сильним забороном світового мира. Від Балтійського до Чорного й Каспійського моря й кавказьким хребтом між Чорним і Каспійським морем на південь і схід з пониззям Волги мала би така федерація держав близько 2 міліони квадратових кільометрів і близько 70 міліонів населення.

Це не мрії, а господарська й політична конечність і в інтересі всіх. Зі всіх союзних держав у такім обєднанню Україна може бути й сама для себе. Не так воно з іншими державами, котрим варта над цією справою подумати.

Англійська імперія заінтересована, щоб на сході Европи була для рівноваги незалежна Україна. Росія буде пактувати з Японцями, з котрими вона 1925 р. заключила союз, звернений проти Англії й Індії.

Саме святкували цими днями рапальський договір між Німеччиною й Росією. З азійськими державами Росія не перестане по своєму говорити.

Не тільки на Далекому Сході, а й у всій Азії встряває Росія проти Англії, а посередно й проти Америки. — („Час").

ТАРАС ШЕВЧЕНКО

# ЗАПОВІТ.

Як умру, то поховайте
Мене на могилі,
Серед степу широкого,
На Вкраїні милій:

Щоб лани широкополі
І Дніпро і кручі
Було видно, було чути
Як реве ревучий!

Як понесе з України
У синєє море
Кров ворожу, оттоді я
І лани і гори —

Все покину і полину
До самого Бога
Молитися. А до того —
Я не знаю Бога!

Поховайте та вставайте,
Кайдани порвіте,
І вражою злою кровю
Волю окропіте!

І мене в сімї великій,
В сімї вольній, новій,
Не забудьте помянути
Не злим тихим словом!

TARAS SHEVCHENKO

# MY LAST WILL

When I die, then bury
Me upon a mound,
'Mid spacious steppe, in Ukraina,
Beloved soil around.

That yonder fields, widely stretching,
I may be adoring;
Mighty Dnieper with his windings
I may hear him roaring!

When he bears from Ukraina
Into the blue sea
Blood of foeman, then the meadows
And hills dear to me—

Will I leave all, hasten soaring,
Ev'n to God I'll go,
There to pray, but until then
God I do not know.

Bury me, and then arise,
Your fetters tear asunder,
Sprinkling with foeman's vicious blood
Your freedom safe thus render.

And in the coming kinship great,
Kinship new and free,
Forget not to gently, kindly,
Sometimes speak of me.

Translated by
JOHN YATCHEW

В. Будзиновський.

# ВДЯЧНІСТЬ

(З моїх спогадів).

В адвоката в Монастириськах, д-ра Мозлєра, про котрого заслуги для української політики за Австрії я вже писав, була така неполітична пригода:

Мозлер входить до своєї їдальні, а там на середині стола... мертвий щур!

Мозлер наробив крику. Прибігла господиня і... троха не вмліла. Не помічений до цеї кімнати ніхто не міг зайти. В цій хаті, крім адвокатської канцелярії Мозлера і його мешкання, було ще тільки мешкання бездітних власників хати і їх крамниця, яка від убікацій Мозлера була цілком відокремлена. Було виключене, щоби того щура хтось міг принести входовими дверми.

В діті вікно їдальні все було відчинене цілий день. Воно виходило на малий скравок подвіря, низьким парканом відділеного від подвіря сусіда. Цей сусід ворогував з господарем Мозлера. Вгадували, що то той сусід, або хтось з його челяди, щоби дошкулити господареви Мозлера, вкинув того щура крізь вікно.

Господиня Мозлера мала „добрий писок". Побігла до сусідів і там зчинила таку бучу, що люди стали з вулиці збігатися. Сусід, сусідка, їх челядь... всі відпекувалися сатани і діл його. Казали, що то чиста напасть на гладкій дорозі. Сусід аж до Мозлера пішов пожалуватися на його господиню за її дуже „неділікатні" слова.

За пару днів на столі Мозлера лежали два щурі. Точно на самій середині стола, як це було першим разом. Господиня побачила ті щурі в само полудне, коли Мозлер прийшов до хати, і вона пішла накрити стіл, щоби дати обід. Коли Мозлер почув, що на столі знову такий делікатес, і то аж подвійна порція, він і подумати не міг, щоби до уст взяти ложку.

Тепер вже й сумніватися не можна було, що щурі хтось вкинув крізь вікно. Всіх дивувало тільки те, що таксамо, як першим разом, щурі лежали начеб виміряв, точно на середині стола. Вони лежали рівно побіч себе на черевах, неначе би хто так нарошно поукладав їх. Хтось або вкинув їх крізь вікно, або й вікном вліз у хату і поклав на столі.

Першим разом хтось, во злобі своїй, міг був сказати, що щура заніс до їдальні котрийсь з канцелярійного персоналу Мозлера. Нині таке абсолютно було виключене. Нині було свято, канцелярія була замкнена і таксамо ціле мешкання з їдальнею, аж до самого полудня, коли Мозлер прийшов на обід. Коли рано Мозлер виходив з хати і його мешкання з канцелярією господиня замикала на ключ, щурів ще не було. Коли Мозлер прийшов і господиня відімкнула їдальню, щурі вже там були!

Щурі могли прийти тільки одною дорогою, а саме крізь відчинене вікно. Не хто інший кинув їх, як хтось від сусіда. Заперечування, обурення і загрози з хати сусіда, що підуть до суду, бо це „чиста клевета" і „образ вонору", не переконали нікого, бо ніхто не сумнівався, що то сусідські збитки. Хоч „міжусобиці" були не між сусідом і Мозлером, а тільки між сусідкою і господинею Мозлера, то та сусідка, всі так гадали, робила такі збитки на те, щоби Мозлер збридив собі ту хату і випровадився.

Від тепер вікна їдальні Мозлера не лишали відчиненим. Мозлер відчиняв його тільки тоді, коли був у тій кімнаті. Як виходив, зараз зачиняв. По якімсь часі, коли Мозлер гадав, що сусіди вже втратили надію вигризти його відси, лишив вікно відчинене.

В полудне на столі знов лежав щур!

Господарів Мозлера бралася розпука. Вони потерпали, що як Мозлер від них винесеться, то вони другого такого доброго комірника вже не дістануть. Хто знає, чи через ті щурі взагалі якого дістануть. Рішилися за всяку ціну спіймати безличника. Мозлер обіцяв з власної кишені додати до премії тому, хто пакісника спіймае на горячім. На вартівника господар упросив мабуть когось зі служби в суді. Суд був по другім боці вулиці, і такий вовьний чи інший слуга в суді, що свою роботу дуже часто робив на дворі, міг майже цілий день закидати оком в сторону Мозлерового вікна. Йому казали зазирати туди тільки тоді, коли у Мозлера вікно відчинене.

За пару днів вартівник вскочив до канцелярії Мозлера і крикнув:

— Загляньте, чи щур є!

Мозлер, ввесь канцелярійний персонал, три клієнти, господар і господиня збіглися до їдальні.

На столі лежав товстий щур!

— Ви бачили, хто вкинув? — господиня спитала вартівника.

— Як би не бачив, то був би не прибіг заалярмувати, — вартівник відповів.

— Правда, що то хтось від сусідів? Як не він сам або вона, то хтось з їх челяди.

— Ні! То хтось таки з вашої хати!

Всі остовпіли. Як би це правда була, то були дві можливости. Одна та, що ті збитки робила Мозлерови сама господиня, щоби, не виповідаючи йому хати, спекатися його. Господиня потерпала, що Мозлер так буде думати і хату сам виповість. Друга можливість була та, що щурі приносив хтось з канцелярійного персоналу. Очевидно, мусів би мати підроблений ключ до їдальні.

— Ви або жартуєте, або зле бачили — господиня заперечила.

— Я бачив добре, дуже добре!

— Хтож то був? Скажіть вже раз!

— Ваша кітка!

Як прийшло до того, що кітка частувала Мозлера такими делікатесами?

В малій котячій головці не було це необмірковане. А прийшло до того так:

Мозлер дуже не любив котів. Як в своїм мешканню, спеціяльно в їдальни, коли побачив кота, то наробив такого крику, як би хто, нарікала господиня, різав його рідну маму. Господиня дуже пильнувала, щоби до кімнати Мозлера кіт не закрадався. Раз показалося, що може побороти добре серце.

Мозлер вертався фіякром до Монастириськ. З ним ще хтось був. Фіякер їхав поволи. В придорожнім рові замявкав кіт. Мозлер глянув туди і побачив, що кіт лежить цілий закровавлений. Його або переїхало колесо, або наздоптав кінь, або хтось побив і кинув у рів. Мозлер казав станути. Вискочив з фіякра і приступив до кота. Придивився йому і казав товаришеви взяти до фіякра. Фіякром кіт приїхав до хати Мозлера. На його жадання господиня каліку обмила, де були рани, обстригла, помастила якимись мастями, обліпила плястром. Кіт „вилизався".

Мозлер спас котови життя. Подужавши, кіт показав, що й він уміє бути вдячним. З того, що вполював, приносив Мозлерови найсмачніше, думаючи:

— І ти покушай!

Так то Мозлер і його господиня поясняли собі ті дарунки кота.

# 100-ЛІТНІЙ ЮВИЛЕЙ ПИСЬМЕННИКА, ЯКОГО ЛЮБЛЯТЬ УСІ ДІТИ.

15-го квітня минуло сто літ від дня уродин славного німецького гумористичного письменника **Вільгельма Буша.** Він сам дуже удатно ілюстрував свої твори. Родився Буш у Відензалі, помер 9. січня 1908. року в Мехтгавзені (біля Гановеру). Першу освіту одержав малий Вільгельм у свого стрийка, сільського священика. Його призначили були на інжиніра. В 1859 році видав Буш перші свої малюнки.

Всі Бушові твори відзначаються здоровим гумором і їдливою сатирою. Він уміє кількома начерками по мистецьки змалювати характери та пригоди.

Буш довгий час жив таки у Відензалі, де пристрасно плекав пасічництво.

Кілька книжочок вийшли в перекладах на українську мову в львівській накладні „Світ Дитини" (переклади: Я. Вільшенка-Лотоцького Антона, Юри Шкрумеляка та Романа Завадовича): 1) Дядькова пімста, 2) Бжоли, 3) Стрілець Тріска, 4) Хитрий Мехмет, 5) Діравий зуб, 6) Упертетеля, 7) Збиточники у ванні, 8) Нечемне вороння, 9) Співомовки, 10) Максим і Марко.

Та Буш писав не лише гумористичні співомовки. Написав і прозою дві повісти: „Едвардів сон" і „Метелик". Ті дві останні повісти і в Німеччині майже невідомі. Тепер з нагоди 100-літнього ювилею Буша німецькі літературні критики пригадують ті дві повісти та зазначують, що вони саме тепер прийдуть до належного значіння, бо саме за них треба цінити Буша чи не найбільше.

Ніякий культурний нарід не може обійтися без шкільного Товариства, яке в національній державі стає клітиною державно-освітного апарату, а в мішаній — доповнює її занедбання чи недогляди в освітній роботі. — Скількиж більше значіння для бездержавного українського народу має „Рідна Школа" в старому краю! Памятаймо на це!

# З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

## КОТСВИЛ, ПА.

**Новий культурний виступ громади.**

Дня 5. травня мали місцеві Українці нагоду заманіфестувати свою штуку разом з іншими народностями, як Мадяри, Італійці і т. д.

Концерт відбувся на дохід хорих в „Юнайтед Стейтс Ветеранс Госпитал". Український хор виступав під проводом о. П. Дмитрика й співав пів години. Співав гарно й зробив дуже миле враження, бо хористи уявляли собою здисципліновану групу. Танцювали Іван, Василь, Лілієн Грецькі і М. Федоришин і своїм танком причинилися до уріжнороднення програми.

І так наша відроджена громада користає з кождої нагоди, коли можна щось доброго зробити для українського імени. Не подобається це тільки нашим „червоним" та іншим підніжкам Москви чи Варшави. Але це не важне.

**Місцевий.**

## ГАРТФОРД, КОНН.

**Великий розголос для нашої справи.**

Екзекутива, яка займалася підготовкою українского свята в честь Вашингтона, рішила вислати певну скількість тикетів визначним Американцям, щоби мати їх на концерті української штуки. І не пожалували ми того. Маємо тепер повно листів з виразом захоплення українською виставою.

І так головний редактор рівної газети пише таке:

„Пані Шерман і я скористали з нагоди бути на концерті і пережили найщасливіший вечір. Співи і танки були такі різнородні й так глибоко артистично виконані, що ваш комітет заслугує на щиру подяку і признання за те, що дали Гартфордови нагоду пізнати українські таланти".

В подібний спосіб висказувалися і представники ріжних наукових чи громадських установ.

Та попри успіхи не треба забувати, що ці вистави не дописують з фінасового боку до цеї міри, щоби могли покривати видатки підприємства. Ми думаємо, що отсей тягар повинен перебрати на себе ввесь наш загал, а не одиниці, як це досі буває. Моральні зиски є нашою спільною власністю і спільно треба їх поносити і тягарі. Хоч як тяжко нам житється і нема багатирів між нами, то всеж таки знайшлися між нами такі патріотичні одиниці, що зложили титулом позичок і дарування $1,103, щоб Авраменко міг від нас відійти і вирівнати залеглости та продовжати до кінця оті свята, що приносять нам честь і славу.

Тішимося нашими успіхами але разом з тим не будьмо голословними патріотами, а попрім добру справу жертвами. Тому всі до діла, до жертв!

**Теодор Галенда.**

# МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

**за квітень 1932 р.**

**ЗЛУЧЕНІ ВІДДІЛИ:**

Тов. „Запорожська Січ", від. 346, злучилося з Тов. „Згода", від. 62, створивши спільно одно товариство „Український Народний Союз в Вест Філаделфії, Па., Відділ 62".

**РОЗВЯЗАНІ ВІДДІЛИ:**

Братство св. Василія, від. 380, зістало розвязане, бо члени перейшли з переступними листами до Братства св. Николая, від. 114, в Тейлор, Па.

**НОВІ ЧЛЕНИ:**

В. 2. Вислоцький Максим. В. 7. Гуд Марія. В. 26. Федьо Елисавета. В. 34. Фролик Стефан, Долик Мигайло. В. 63. Процишин Анна. В. 94. Седляр Марія. В. 100. Чубата Анна. В. 102. Голубицька Марія. В. 123. Лаврівський Михайло. В. 130. Кутинський Павло, Бундза Григорій. В. 137. Возьна Анна. В. 143. Мельничук Лука, Мельничук Анна. В. 147. Стельмах Стефан, Войтович Іван, Лобус Іван. В. 148. Бельська Стела. В. 156. Рибник Ольга. В. 161. Файдук Марія. В. 162. Савіцький Йосиф, Савіцька Анна, Дзюба Олекса. В. 172. Ільницький Іван. В. 175. Кирницька Анна. В. 177. Павонська Марія. В. 207. Сабатович Марія. В. 211. Геба Юліє. В. 221. Панчук Филипина. В. 232. Колодичак Франко. В. 247. Косовський Григорій. В. 253. Мельник Марія. В. 267. Пальмер Марія. В. 276. Геряк Іван. В. 282. Пигуляк Іван, Лаба Анастасія, Кашубинський Іван. В. 288. Бойко Стефанія. В. 292. Гриб Іван. В. 300. Корвичак Михайло. В. 305. Земледух Анна. В. 312. Полегонька Марія. В. 316. Біняжевська Анна. В. 318. Костів Антін. В. 320. Пісь Йосиф. В. 322. Шатинська Юлія. В. 330. Конікевич Марія. В. 335. Федор Агата. В. 342. Гамадик Анна. В. 349. Явдошак Франка, Лісний Михайло. В. 359. Сабан Анна. В. 361. Артус Василь, Дулька Андрій. В. 363. Мішанець Анна, Мішанець Марія. В. 364. Сенюта Анна. В. 369. Завалій Анастасія, Дзюба Анастасія. В. 374. Дмитрук Григорій, Сколецька Розалія. В. 375. Бандура Анна. В. 378. Горінь Микола. В. 379. Головчин Анна, Сачавська Катерина.

**ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:**

В. 10. Глива Василь. В. 20. Дербавка Анна. В. 34. Борковська Теодора, Гіль Домініка, Дзяд Марія, Дзяд Анна, Лудш Григорій, Мендак Григорій, Мендак Марія, Ковак Теодозія, Дзяд Анастасія. Панько Іван, Гіль Іван, Качай Василь, Качай Анна, Фурдин Василь, Дурдин Анна, Кавяк Микола, Козопас Дмитро, Козопас Теодор, Козопас Розалія, Дзяд Михайло, Сикута Микола. В. 36. Олекин Катерина. В. 40. Свідерський Микола. В. 55. Микитюк Ілько, Демчук Михайло, Кульчицький Антін. В. 59. Дрозд Федор. В. 65. Баль Михайло. В. 78. Вдовяк Лесько, Бордун Семен, Олійчик Іван, Геленда Стефан. В. 80. Кобіта Андрій, Тимків Антін, Тимків Марія. В. 82. Лендьо Іван. В. 98. Мороз Олена. В. 102. Угрин Андрій. В. 113. Бурик Станислав, Завіський Андрій, Кравс Ільо, Кравс Семен, Клим Антін. В. 117. Ханачівський Іван. В. 135. Глушко Софія, Глушко Дмитро. В. 138. Ціжман Томко, Ярошевська Анастасія, Олендер Антін. В. 146. Вітушинська Текля. В. 167. Микульський Йосиф. В. 169. Яців Михайло. В. 170. Грабінська Юлія, Грабінський Олекса. В. 177. Франків Анеля, Франків Іван. В. 193. Кіщак Василь, Скула Ігнатій. В. 204. Ковердович Михайло. В. 206. Чорний Василь, Чорна Марія, Виспянський Йосиф, Виспянська Катерина. В. 208. Шутрон Павло. В. 210. Завадовський Стефан. В. 214. Зволяк Михайло. В. 217. Тихий Григорій, Николайко Стефан. В. 218. Мацюпа Іван. В. 237. Ворончак Яцко, Ворончак Олена, Коцюбан Пилип, Коцюбан Розалія. В. 240. Шубак Дмитро, Шубак Марія. В. 241. Стрик Петро, Балук Марія, Кічак Григорій, Кічак Марія, Лотоцька Анна, Лотоцька Марія, Каськів Теодор, Каськів Анастасія. В. 247. Марчинишин Василь. В. 249. Сінгле Анна. В. 263. Липка Роман. В. 266. Михальчишин Іван, Михальчишин Марія, Михальчишин Анна. В. 276. Хохлюк Іван, Хохлюк Марія, Хохлюк Олекса, Кость Антін, Кость Марія, Липницький Василь, Липницька Параска, Гебет Теодор, Гладьо Михайло, Гладьо Анна, Павлюк Онуфрій, Павлюк Марія, Сомар Теодор, Онуфрик Іван, Онуфрик Анастасія, Одеснович Марія, Одеснович Михайло, Полуга Берта, Матіяшевська Текля, Матіяшевський Василь, Сисин Василь, Сисин Марія, Владичак Софрон, Фізор Ева, Фізор Федьо, Стефанович Андрій. В. 293. Ханенчук Іван, Орищин Ілько, Ханенчук Параска. В. 295. Стеців Олена. В. 300. Турчик Анна. В. 301. Новосад Яким, Новосад Ягнуля. В. 324. Рутецький Семен. В. 326. Панек Йосиф. В. 334. Гуль Катерина. В. 338. Баран Іван. В. 342. Длутовський Микола, Длутовська Софія. В. 343. Субота Марія. В. 363. Мацькула Іван, Мацькула Марія, Непорадний Теодор, Матис Катерина, Матис Франко. В. 385. Дюк Пилип, Кормило Михайло. В. 400. Кондор Стефан.

**ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:**

В. 5. Курик Сидорій. В. 14. Бартків Петро. В. 20. Ногаш Ксеня. В. 21. Коназевич Микола. В. 25. Якимович Юліян, Брибняк Йосиф. В. 36. Швець Марія. В. 56. Семко Марія, Семко Іван. В. 62. Мельничук Федор, Гасюк Марія, Гасюк Юрій, Стрижак Андрій, Стрижак Текля, Тихинська Лікерія, Мостовий Микола, Навроцький Петро, Черкас Михайло, Черкас Анна, Багінська Марія, Багінський Йосиф, Коваль Дмитро, Коваль Розалія, Мацькевич Андрій, Мацькевич Катерина, Навроцький Павло. В. 64. Личишин Гарасим. В. 70. Костів Петро. В. 78. о. Ядечко Йосиф. В. 87. о. Кузів Михайло. В. 100. Гоменюк Іван, Гоменюк Анна. В. 114. Кривен Стах, Іванчишин Ілько. В. 130. Кульчицький Павло, Бундза Іван, Корбеляк Катерина, Беленська Варвара, Доруnда Анна. В. 213. Салій Василь. В. 217. Лотоцька Анна. В. 221. Кохан Йосиф. В. 229. Процик Іван, Михнич Марія, Михнич Марія, Михнич Катерина. В. 292. Міщишин Андрій. В. 301. Ваврічук Ілія, Николенько Михайло. В. 334. Микита Марія, о. Запаринюк Михайло, Гураль Іван. В. 361. Шевців Стефан. В. 365. Данилів Яким. В. 378. Запоточна Катерина.

**ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:**

В. 1. Смалець Варвара, Смалець Іван, Шаршон Петро. В. 18. Садовська Параска, Предзімірська Андрій. В. 20. Годованський Петро, Будзоль Григорій. В. 24. Боришкевич Йосиф. В. 34. Валах Антін, Валах Катерина, Яців Марія. В. 41. Красневич Михайло, Ропицька Перль. В. 51. Голіят Дмитро, Голіят Каролька. В. 56. Ганчик Юрій. В. 57. Копча Антошка, Дзямба Петро. В. 59. Венгринович Софія, Венгринович Володимир, Венгринович Володимир. В. 61. Гаванчак Олекса. В. 64. Клипка Анна, Клипка Михайло, Сас Михайло, Кунец Лев. В. 69. Малицький Михайло, Тацяк Марко, Тариавський Михайло, Бончук Василь. В. 75. Гоцько Петро, Гоцько Марія. В. 77. Гайда Андрій. В. 82. Лешега Стефан, Лешега Катерина, Лешега Юрій, Лешега Марія. В. 90. Ревацький Мартин, Ревацька Агафія, Милик Филимон, Милик Микола, Пухир Марія, Пухир Іван, Ковальчук Микола, Бугай Тома, Грабарович Василь. В. 100. Причинич Василь, Довгун Анна, Довгун Юстина, Довгун Григорій, Войтович Анна. В. 101. Різнів Іван, Різнів Анна, Луців Петро, Вадрусь Іван. В. 106. Козак Іван, Магас Стах, Павлюк Григорій. В. 112. Бревка Ева, Садник Марія, Ганчук Софія, Маркович Катерина, Угрин Катерина. В. 114. Дзюба Михайло, Дзюба Зузанна. В. 115. Гедьо Михайло. В. 131. Ружетський Казимир, Ружетська Альфа, Дембогурський Петро, Дембогурська Павлина. В. 133. Пашків Стефанія, Пашків Марія. В. 137. Хомишак Андрій, Круховий Дмитро. В. 143. Петрушак Андрій. В. 146. Курис Войцех. В. 147. Баранчик Григорій, Баранчик Текля. В. 155. Сорока Марія, Сорока Микола, Сорока Іван, Сорока Розалія, Русин Стефан. В. 157. Звиздяк Іван. В. 159. Лисик Катерина, Нижник Катерина, Стасяк Михайло, Федоришин Іван, Федоришин Стефанія, Новак Анастасія, Сахрин Григорій. В. 164. Гаврильчак Микола, Бутрій Михайло, Сончак Іван. В. 170. Вирста Ілько, Цаповський Михайло, Павукевич Василь. В. 177. Зариський Маріон, Зарицька Йосифа, Горняк Андрій, Рой Федор. В. 179. Бортош Іван. В. 183. Куземич Ілько, Ганкоський Йосиф. В. 187. Вичимишин Іван. В. 192. Терешко Павло, Семенів Лука. В. 193. Малішевська Стелла, Малішевський Іван, Малішевська Марія, Малішевський Михайло, Довга Анастасія, Брудний Стах, Брудна Марія, Паробей Іван, Нестор Катерина, Шевчук Ілько, Шевчук Софія, Буняк Балька, Рачик Марія. В. 204. Скубова Марія, Скуба Іван. В. 206. Піржинський Дмитро. В. 213. Павлишин Яким, Ошуст Василь, Ошуст Анна, Ошуст Володимир, Мацькут Іван, Павлукович Євдокія, Павлукович Василь, Павлукович Анна, Земняк Розалія, Земняк Панько, Кузенка Лука, Кузенка Тетяна, Кузенка Тимко, Кузенка Юстина, Мішоловський Михайло, Дейнека Андрій, Лукасевич Антін. В. 214. Мельник Афтанас, Пачолок Іван. В. 217. Кучмій Григорій. В. 219. Стахура Гаврило. В. 229. Попик Іван, Сарняк Стах, Сарняк Розалія, Цурей Стефан, Цурей Катерина, Вольський Генрик, Домбровський Яків. В. 230. Баран Михайло, Погранишний Михайло, Тимчак Петро. В. 235. Цепний Михайло, Цепла Пелягія, Кисилевич Микола. В. 237. Пастерняк Стефан, Гаврилюк Іван. В. 241. Камфоник Франко, Романович Франка, Романович Петро, Кузів Анна. В. 243. Бутовський Гаврило. В. 245. Гетманський Іван, Рогоза Петро. В. 252. Гурський Павло. В. 257. Тур Олена. В. 266. Сивик Стефан, Федишин Стефан, Федишин Ева, Дух Антошка, Дух Іван. В. 267. Янчак Леотин, Малик Франко. В. 271. Базаринський Стефан. В. 274. Макар Микола. В. 276. Ерега Іван, Котула Параска, Цицак Марія, Гуркус Катерина, Керницька Марія, Дністрян Семен, Дністрян Каролька, Кость Катерина, Гешкевич Анна, Цапович Панько, Махник Теодор, Тер Михайло, Тер Ева, Рапач Іван. В. 281. Щепаняк Андрій. В. 296. Керницький Теодор, Кокомінько Микола, Скалько Андрій, Скалько Юрій. В. 299. Максимиш Данило. В. 300. Чемерис Йосиф, Дида Андрій, Дида Петро, Цап Дмитро, Клим Михайло, Балагуш Петро, Мацак Павлин, Форошевський Михайло, Золотинський Мілько, Савка Стефан, Шевчук Стефанія, Шевчук Григорій, Шевчук Анна, Макар Розалія, Макар Михайло, Шибинський Микола, Стах. В. 301. Коваль Прокип, Петро Прокип. В. 304. Риджик Онуфрій. В. 310. Панків Петро. В. 312. Прокоп Калиник, Білецька Анна, Білецький Михайло. В. 313. Канарек Стефан, Канарек Анна, Канарек Петро. В. 321. Лев Агафія, Кріль Анна, Кріль Прокіп, Смола Іван, Косюк Михайло, Досинський Іван. В. 326. Тиханюк Йосиф. В. 330. Занко Лука, Завко Марія. В. 336. Бадицький Стефан, Рой Михайло. В. 338. Процишин Іван, Процишин Андрій, Процишин Михайло, Процишин Розалія, Бачинська Катерина, Бачинський Іван, Бачинський Микола, Пухната Анна, Пухнатий Петро, Попиль Микола, Тиханів Йосиф. В. 341. Жях Микола, Хомик Дмитро, Хомик Евфрозина, Мовчко Микола, Маркевич Дмитро. В. 342. Рушак Трофим. В. 352. Баран Павло, Баран Юлія. В. 353. Олексишин Яків. В. 357. Чорномаз Марія, Чорномаз Григорій, Фариник Микола. В. 358. Кобиляк Марія. В. 360. Білан Іван, Білан Франка, Слука Мартин, Кузь Петро, Кузь Катерина, Кривович Катерина, Марчук Анна, Евачочко Анна. В. 364. Сирацький Стефан. В. 367. Федоришин Іван, Коломиєць Тита, Коломиєць Анна, Мацин Теодор, Рудий Терефон. В. 368. Василюк Михайло, Василюк Анна. В. 369. Ганчарик Анна, Романів Марія. В. 372. Смагло Сильвестер. В. 375. Цицик Микола. В. 383. Бабій Йосиф, Бабій Йосиф. В. 385. Шун Михайлина, Менько Дмитро, Алексейчик Тихон, Алексейчик Наталія. В. 388. Мельник Парaскевія, Мельник Михайло. В. 396. Недзельська Олена, Недзельський Стах. В. 400. Шотик Константин, Шотик Елисавета. В. 401. Копильчак Михайло.

**ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:**

В. 36. Лотоцька Анна. В. 38. Коназевич Микола. В. 90. Данилів Яким. В. 110. Кохан Йосиф. В. 144. Бартків Петро. В. 204. Маланчук Мирослав, Маланчук Антін, Маланчук Катерина. В. 206. Харук Параньока, Харук Андрій. В. 233. Курик Сидорій. В. 299. о. Кузів Михайло. В. 346. Черкас Михайло, Черкас Анна, Коваль Дмитро, Мельничук Федор, Мацькевич Катерина, Мацькевич Андрій, Багінський Йосиф, Багінська Марія, Стрижак Текля, Стрижак Андрій, Коваль Розалія, Навроцький Петро, Навроцький Павло, Мостовий Микола, Тихинська Лікерія, Гасюк Марія, Гасюк Юрій, Вілямс Марія. В. 364. Запоточна Катерина. В. 380. Доруnда Анна, Корбеляк Катерина, Беленська Варвара, Гураль Іван, Михнич Марія, Михнич Катерина, Михнич Марія, Процик Іван, Марковик Іван, Кривень Стах.

**ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:**

В. 4. Підлипчак Григорій. В. 28. Москалик Константин. В. 45. Крет Юрій. В. 59. Никорчук Микола. В. 99. Лукач Петро. В. 102. о. Левицький Лев. В. 130. Потовський Константин. В. 155. Рибакевич Марія. В. 162. Геда Петро. В. 206. Рогожинська Анна. В. 217. Мельтух Ілько. В. 247. Манорик Павло. В. 275. Гречин Антін. В. 288. Савка Гнат. В. 339. Лехман Іван.

**ЗІСТАВЛЕННЯ:**

| | |
|---|---|
| З початком квітня 1932 р. було в У. Н. Союзі повноплатних членів | 20,580 |
| В місяці квітні 1932 р. принято нових | 66 |
| В місяці квітні 1932 р. принято наново | 140 |
| В місяці квітні 1932 р. принято з переступними листами | 53 |
| В місяці квітні 1932 р. принято з іншим кляс обезпечення | 2 |
| Разом | 20,841 |
| В місяці квітні 1932 р. суспендовано | 290 |
| В місяці квітні 1932 р. відійшли з переступними листами | 41 |
| В місяці квітні 1932 р. відійшли до інших кляс обезп. | 2 |
| В місяці квітні 1932 р. померли | 15 |
| Разом | 348 |
| З кінцем квітня 1932 р. в У. Н. Союзі було повноплатних членів | 20,493 |

**ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:**

**СТАРИЙ РІД.**

| | | |
|---|---|---|
| В клясі Д. | на $ 100 | 7 |
| В клясі А. | на $ 250 | 371 |
| В клясі А.А. | на $ 500 | 5,510 |
| В клясі В. | на $ 750 | 845 |
| В клясі С. | на $1000 | 12,662 |
| В клясі В.В. | на $1500 | 1,002 |
| В клясі С.С. | на $2000 | 96 |

**НОВІ РОДИ.**

**Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.**

| | | |
|---|---|---|
| В клясі О- 500 | на $ 500 | 115 |
| В клясі О-1000 | на $1000 | 124 |
| В клясі О-1500 | на $1500 | 5 |
| В клясі О-2000 | на $2000 | 21 |
| В клясі О-2500 | на $2500 | 1 |
| В клясі О-3000 | на $3000 | 1 |

**Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.**

| | | |
|---|---|---|
| В клясі Р- 500 | на $ 500 | 83 |
| В клясі Р-1000 | на $1000 | 148 |
| В клясі Р-1500 | на $1500 | 4 |
| В клясі Р-2000 | на $2000 | 4 |
| В клясі Р-2500 | на $2500 | 1 |
| В клясі Р-3000 | на $3000 | 1 |

**Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).**

| | | |
|---|---|---|
| В клясі Е- 500 | на $ 500 | 134 |
| В клясі Е-1000 | на $1000 | 87 |
| В клясі Е-1500 | на $1500 | 4 |
| В клясі Е-2000 | на $2000 | 1 |
| В клясі Е-2500 | на $2500 | 1 |
| В клясі Е-3000 | на $3000 | — |
| Разом | | 20,493 |

**МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ**

**НОВОВПИСАНІ ДІТИ:**

В. 34. Яців Павло, Козопас Катерина. В. 44. Льокай Джеймс. В. 62. Трафка Йосиф, Трафка Теодор, Михальчак Анна. В. 78. Мацьовський Павло, Зятек Іван. В. 83. Осидач Олена. В. 92. Кіча Іван, Кіча Олена. В. 100. Бундза Анна. В. 139. Іваєюк Павло. В. 140. Путько Михайло. В. 161. Файдук Василь, Гайдук Григорій. В. 170. Лазорко Анна. В. 175. Буката Анна, Буката Михайло. В. 229. Дохич Омелян, Дохич Артур. В. 276. Скубяк Павло, Скубяк Іван, Геряк Павло, Скубяк Дорота. В. 290. Петрик Анна. В. 292. Гутник Йосиф, Гутник Стефан. В. 300. Катинський Іван, Катинський Михайло, Катинський Дмитро, Куривчак Катерина, Куривчак Розалія, Турчик Катерина, Турчик Іван, Турчик Марія. В. 306. Спуганий Іван, Спугана Катерина, Спуганий Станислав. В. 324. Шуркот Володимир. В. 332. Зайшла Олена, Зайшлий Стефан, Зайшла Марія, Зайшла Анна, Зайшлий Михайло. В. 358. Стахів Марія. В. 359. Тимків Стефан, Тимків Стефанія. В. 364. Тимчина Розалія.

**ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:**

Н. 20. Фекач Юрій. Н. 29. Шафран Теодор. В. 34. Дзяд Михайло, Дзяд Дмитро, Дзяд Юлія, Козопас Анна, Козопас Іван, Козопас Салія, Козопас Каролина, Козопас Розалія, Козопас Михайло, Козопас Анна, Козопас Розалія, Козопас Марія, Козопас Іван, Козопас Стефан, Качай Ольга, Качай Василь, Качай Володимир, Качай Катерина, Качай Теодор, Качай Микола, Качай Стефан, Качай Андрій, Сарабаха Катерина, Сарабаха Михайло, Бандирський Володимир, Гіль Петро, Гіль Анна, Фурдин Іван, Фурдин Емілія, Сикута Роман, Сикута Стефан, Сикута Зеновій, Борківська Анна. В. 44. Тимошек Михайло. В. 53. Шабатура Марія. В. 102. Угрин Анна. В. 113. Бурик Юлія, Бурик Михайло, Бурик Іван, Бурик Катерина. В. 135. Глушко Анна, Глушко Юрій, Глушко Марія, Глушко Дмитро. В. 206. Чорна Ольга, Чорний Лука, Виспянська Марія, Виспянський Йосиф, Виспянська Анна, Виспянська Антоніна, Чорна Стефанія. В. 208. Стадник Ольга. В. 237. Коцюбан Розалія, Коцюбан Стася. В. 241. Кічак Микола, Стрик Ольга, Лотоцька Стефанія, Лотоцький Василь, Лотоцький Михайло. В. 247. Марчинишин Василь. В. 276. Кость Стах, Кость Ольга, Кость Володимир, Кость Анна, Кость Іван, Фізор Катерина, Фізор Марія, Фізор Анна. В. 293. Ханенчук Марія, Ханенчук Анна, Ханенчук Василь. В. 295. Хорощак Тетяна. В. 338. Баран Михайло, Баран Дмитро, Баран Марія. В. 342. Длутовський Михайло, Длутовська Анна, Длутовський Іван, Длутовська Марія. В. 363. Мацькула Ольга, Мацькула Катерина, Мацькула Стефанія.

**ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:**

В. 20. Ногаш Марія. В. 62. Мельничук Параска, Мельничук Микола, Мельничук Михайло, Черкас Володимир, Черкас Антін, Черкас Петро, Багінська Емілія, Багінський Володимир, Багінський Франко, Багінський Едвард, Багінська Йосифа, Багінська Станиславa, Коваль Павло, Коваль Марія, Коваль Олена, Коваль Михайло, Навроцький Павло, Навроцький Петро, Навроцька Марія, Навроцький Іван, Навроцька Стефанія. В. 65. Могила Дорота. В. 90. Шарич Анна, Шарич Марія, Шарич Стефан, Шарич Йосиф. В. 114. Маркович Марія, Маркович Софія, Маркович Анна, Маркович Юлія, Маркович Анна, Маркович Юлія, Маркович Віктор. В. 229. Михнич Михайло, Михнич Стефан, Михнич Софія, Михнич Йосиф, Михнич Олена, Михнич Петро, Михнич Михайло, Процик Іван.

**ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:**

В. 7. Когут Силвестер, Гаталович Константин. В. 8. Пилипишин Михайло, Пилипишин Емілія. В. 27. Романишин Віктор. В. 34. Виниш Едвард. В. 42. Давидович Ольга, Давидович Марія, Давидович Анна, Давидович Михайло, Давидович Мирослав, Скоробогата Анна. В. 44. Бугай Марія, Бугай Анна, Бугай Катерина, Бугай Стефан, Бугай Іван, Бугай Софія. В. 45. Воробець Марія, Воробець Анна, Воробець Йосиф, Воробець Юлія. В. 59. Венгринович Марія, Венгринович Михайло. В. 64. Сас Марія, Сас Анна, Сас Іван, Клипка Надія. В. 69. Ликтей Анна, Ликтей Александра. В. 71. Гнира Іван, Гнира Анна. В. 72. Кельб Август. В. 75. Гоцько Лудвіга, Гоцько Данило, Гоцько Марія, Дідула Петро, Дідула Олена, Дідула Розалія, Дідула Андрій, Дідула Володимир, Дідула Катерина. В. 77. Гайда Олена, Гайда Марія. В. 82. Лешега Софія, Лешега Юрій, Лешега Ольга, Лешега Григорій, Лешега Іван. В. 86. Сайкевич Григорій, Сайкевич Іван. В. 96. Гриб Стефан, Кунцьо Іван. В. 99. Лавний Омелян, Лавний Евген, Лавна Стефанія. В. 104. Береза Марія, Савка Стефан. В. 112. Цирадловська Ґеновефа, Гбур Стефанія, Гбур Володимир, Гбур Омелян, Мацуляк Дмитро, Мацуляк Теодор. В. 120. Шиян Анна, Шиян Іван. В. 123. Будик Марія. В. 128. Галанька Юлія. В. 131. Доманчук Йосиф, Доманчук Марія, Доманчук Марія, Ружицька Надія, Ружицький Едвард, Ружицька Олена, Ружицька Ольга, Бойко Ольга. В. 132. Нестор Йосиф, Смерека Марія, Смерека Михайло, Смерека Дівидо, Будник Рудольф, Будник Бронислава. В. 133. Пашкевич Ольга. В. 137. Терлецька Катерина, Терлецький Юрій. В. 147. Оліяник Анна, Оліяник Мелянія, Оліяник Іван, Семанишин Анна, Семанишин Стефанія, Баранчик Іван. В. 155. Сорока Ольга, Сорока Софія, Сорока Анна, Сорока Олена. В. 156. Давид Михайло. В. 159. Лисик Емілія, Лисик Василь, Лисик Марія, Новак Петро, Федоришин Іван, Федоришин Стефан, Федоришин Анна, Федоришин Марія, Новак Катерина. В. 163. Череватий Володимир. В. 192. Семенів Катерина. В. 193. Гайдук Стефан, Гайдук Юлія, Гайдук Василь, Гайдук Теодор, Гайдук Анна. В. 206. Василишин Стефанія, Василишин Анна. В. 209. Вадяк Йосиф, Мисяк Анна, Мисяк Надія, Мисяк Юлія. В. 219. Стахура Михайло. В. 229. Цурій Ірина, Цурій Стефан, Цурій Анна, Цурій Михайло. В. 231. Риджик Анна, Риджик Антін, Кузьо Микола, Кузьо Йосиф. В. 241. Стрик Анна, Стрик Іванна, Стрик Володимир, Щенгор Михайло, Щенгор Стефанія, Щенгор Володимир. В. 243. Семчишин Павло. В. 245. Рагоза Іван, Рагоза Катерина, Крива Катерина, Гаврикшевич Володимир. В. 247. Тиравська Марія. В. 250. Каня Агнешка, Каня Анеля. В. 255. Шевчик Йосиф. В. 262. Кулавець Марія, Мазепа Анна, Мазепа Текля. В. 266. Федишин Анна, Федишин Йосиф, Федишин Марія. В. 267. Малик Петро, Малик Павло, Малик Кляра. В. 271. Дудич Ірина, Дудич Емілія. В. 274. Макар Михайло, Макар Теодор, Макар Марія. В. 276. Керда Володимир, Керда Катерина, Керда Марія, Затхей Дмитро, Затхей Михайло, Одеснович Іван, Одеснович Михайло, Одеснович Ева, Одеснович Марія, Одеснович Василь, Одеснович Дорота, Одеснович Олеся, Зіндран Михайло, Гебет Йосиф, Гебет Марія, Матіяшевський Іван, Картичак Анна, Картичак Катерина, Картичак Богдан, Баландят Михайло, Баландят Катерина, Баландят Олена. В. 282. Кучерявий Мирослав, Кучерявий Омелян, Кучерява Текля. В. 292. Дідик Ольга, Дідик Анна, Насланець Данило, Насланець Ілько, Насланець Іван, Стадник Анна. В. 296. Бедварчук Марія, Беднарчук Наталія, Лобур Андрій, Лобур Петро. В. 300. Клим Едвардіван, Клим Василь, Дида Іван, Дида Софія. В. 308. Лесиганич Іван, Лесиганич Петро. В. 312. Цап Марія. В. 316. Пасняк Йосифа. В. 321. Лев Марія, Лев Анна, Лев Йосиф, Кріль Іван, Кріль Микола. В. 326. Бурило Франко, Бурило Дмитро, Своронь Марія, Своронь Василь, Гуральчик Станислава, Гуральчик Олена, Гуральчик Володимир, Мечниковська Вікторія, Мечниковська Олена, Мечниковська Бронислава. В. 335. Чиколовський Віктор. В. 336. Рой Михайло. В. 339. Фуртак Анна, Фуртак Теодосія, Фуртак Олекса, Фуртак Теодор. В. 352. Баран Александра, Баран Йосиф, Баран Теодор, Баран Софія. В. 360. Яцко Катерина, Яцко Теодор. В. 367. Коломиєць Стефан, Коломиєць Анастасія, Коломиєць Розалія, Коломиєць Марія, Коломиєць Іван, Коломиєць Михайло, Мацик Йосиф. В. 371. Остаховський Іван, Романків Мирослав. В. 383. Бабій Анна, Бабій Григорій. В. 384. Задарко Марія, Задарко Василь, Задарко Стефан, Задарко Іван, Диневич Іван, Диневич Евгенія, Диневич Марія, Диневич Михайло. В. 385. Шунь Михайло, Шунь Йосиф, Шунь Флойд, Шунь Володимир, Шунь Марія, Вересюк Анна, Вересюк Ольга, Вересюк Олена, Вересюк Володимир, Алексійчик Павло, Алексійчик Зеновія, Алексійчик Сергій.

**ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:**

В. 189. Шарич Йосиф, Шарич Анна, Шарич Марія, Шарич Стефан. В. 234. Могила Дорота. В. 346. Мельничук Микола, Мельничук Михайло, Черкас Володимир, Черкас Петро, Черкас Антін, Мельничук Параска, Багінський Франко, Багінський Володимир, Багінський Едвард, Багінська Йосифа, Багінська Емілія, Багінська Станислава, Коваль Марія, Коваль Олена, Коваль Павло, Коваль Михайло, Навроцький Павло, Навроцька Стефанія, Навроцький Петро, Навроцька Марія, Навроцький Іван, Лишевич Галька. В. 380. Михнич Софія, Михнич Стефан, Михнич Олена, Михнич Анна, Михнич Михайло, Михнич Йосиф, Михнич Петро, Михнич Йосиф, Михнич Михайло, Процик Іван, Маркович Анна, Маркович Юлія, Маркович Микола.

**ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА:**

В. 34. Фрилик Стефан. В. 100. Чубата Анна. В. 112. Габрівська Стефанія. В. 156. Рибник Ольга. В. 162. Дзюба Олекса. В. 211. Геба Юстина. В. 262. Прийдун Олена. В. 267. Пальмер Марія. В. 287. Агрес Марія. В. 276. Герак Іван. В. 288. Бойко Стефанія. В. 300. Курович Михайло, Возняк Іван. В. 312. Полегонька Марія. В. 334. Старявська Михайлина. В. 353. Ямак Марія. В. 363. Мішанець Анна, Мішанець Марія.

**ДІТИ ПОМЕРШІ:**

В. 276. Геряк Олена.

**ЗІСТАВЛЕННЯ:**

| | |
|---|---|
| З початком квітня 1932 р. було в У. Н. С. дітей членів | 13,111 |
| В місяці квітні 1932 р. принято нових | 49 |
| В місяці квітні 1932 р. принято наново | 84 |
| В місяці квітні 1932 р. принято з переступними листами | 46 |
| Разом | 13,290 |
| В місяці квітні 1932 р. суспендовано | 257 |
| В місяці квітні 1932 р. відійшли з переступними листами | 40 |
| В місяці квітні 1932 р. відійшли до повнолітніх членів | 17 |
| В місяці квітні 1932 р. померли | 1 |
| Разом | 315 |
| З кінцем квітня 1932 р. в У. Н. Союзі було дітей членів | 12,975 |

**ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:**

| | |
|---|---|
| В клясі 1-ій за 25 цнт. місячної вкладки | 11,552 |
| В клясі 2-ій за 50 цнт. місячної вкладки | 1,423 |
| Разом | 12,975 |
| З кінцем квітня 1932 р. в У. Н. С. було всіх обезпечених | 33,468 |

**УВАГА**

Тих повнолітних як і молодечих членів У. Н. Союза, оголошені в рекордовім звіті за місяць квітень 1932 р. як суспендовані або виключені за неплачення місячних вкладок чи з інших причин згідно зі статутом організації, коли хотять і надальше бути членами У. Н. Союза, мусять зголоситися протягом сего місяця (травня) до своїх відділів і вписатися наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Коли цего не зроблять до кінця місяця травня 1932 року, то в червні 1932 р. мусять виповняти нові аплікації (просьби о принятє), коли схотять бути дальше членами У. Н. Союза, подібно як кождий новий кандидат. Ці знов члени, так повнолітні як і малолітні, котрі в місяці квітні 1932 р. взяли переступні листи, а єще досі не зголосилися до іншого правно істнуючого відділу У. Н. Союза, мусять це зробити в місяці травні 1932 р., бо на другий місяць, то є в червні 1932 р. стратять всі членські права і моглиби бути приняті тільки на підставі нових аплікацій (просьб о принятє).

Кождий відділовий урядник Українського Народного Союза повинен повисше прочитати і до неї стисло застосуватися.

**І. Каштанюк, гол. рек. секр.**



В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

# ЙДІМ УСІ НА ЮВИЛЕЙНІ СВЯТА В ЧЕСТЬ ЮРІЯ ВАШИНҐТОНА

—: з програмою виповненою :—

**УКРАЇНСЬКИМ ХОРОМ ОЛЕКСАНДРА КОШИЦЯ І УКРАЇНСЬКИМ НАРОДНІМ БАЛЕТОМ ВАСИЛЯ АВРАМЕНКА.**

вони відбудуться в такім порядку:

**19. ТОЛІДО, О.**, понеділок, 23 травня 1932, в год. 8.15 вечір.
ҐАЛЯ: COLISEUM.

**20. ДІТРОЙТ, МИШ.**, второк, 24 травня 1932, в год. 8.15 ввечір.
ҐАЛЯ: ORCHESTRA HALL.

**21. ҐРЕНД РЕПИДС, МИШ.**, четвер, 26 травня 1932, 8.15 вечір.
ҐАЛЯ: ST. CECILIA AUDITORIUM.

**22. МОСКІҐОН, МИШ.**, пятниця, 27 травня 1932, в г. 8.15 веч.
ҐАЛЯ: MUSKEGON HEIGHTS HIGH SCHOOL.

**23. МИЛВОКІ, ВИС.**, субота, 28 травня 1932, в год. 8.15 ввечір.
ҐАЛЯ: PABST THEATRE.

**23. ШИКАҐО, ИЛЛ.**, неділя, 29 травня 1932, тільки 3.15 попол.
ҐАЛЯ: ORCHESTRA HALL.

**ЦІНИ БІЛЕТІВ:** Від 1 до 3 дол. — продаються при касі ґалі перед виступом.

**Артистична управа: Школа Василя Авраменка.**

## З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

### РАЧЕСТЕР, Н. Й.

**Свято, якого ми ще не бачили.**

Засилаю до „Свободи" вилинки з американських газет про українське свято в честь Вашинґтона. Ми, рачестерські Українці, ще в житю не бачили подібного свята. Хто був на тім святі, цей на віки його не забуде. І гордимся буде ще тим, що пишуть Американці про нашу штуку.

**Іван Головка.**

### БОФАЛО, Н. Й.

**Побіда української штуки.**

Богато було в нас журби щодо того, чи вдасться у нас свято в память Вашинґтона. З запертим віддихом ждали ми на день 18. травня. Але день цей замісць страху приніс нам велику побіду. Може фінансово могло чи повинно бути ліпше, але морально осягнено величезний успіх. Це є незаперечний факт.

Наших артистів з Українського Хору Кошиця і наших танцюристів зі Школи В. Авраменка впроваджено до міста з великою парадою. Напроти них виїхало богато удекорованих автомобілів з привітними написами. Артистів обвезено найголовнішими вулицями міста, а перед Сіти Гол привитано їх хлібом і сіллю. Мейор міста привитав Кошиця й Авраменка і всю ґрупу та обвів їх по Сіти Гола, показуючи їм новий будинок. Такого привіту не мала тут ще ніяка чужинецька ґрупа.

Концерт випав надавичайно гарно. Було більше Американців ніж своїх. Матеріяльний зиск буде, але невеликий.

По концерті відбулася гостина для гостей в ґалі при укр. прав. церкві. На вечері були присутні визначні гості з Канади, котрі забирали слово, як посол Лучкович, адвокат Гуменюк, інжинір Кухта. Було богато своїх бесідників і з околиць, як теж зложено богато привітів від товариств.

На кінці згадаю, що чужинці зацікавилися теж виставою артистичних виробів п. Василя Якібюка, яку він мав на салі підчас концерту.

**Гість.**

## ПРЕСS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

### UKRAINIAN TRIBUTE TO GEORGE WASHINGTON'S BICENTENNIAL.

### ROCHESTER, N. Y.

**THE CONCERT.**
**Reviewed by Amy H. Croughton.**

**UKRAINIAN FETE — AT COLUMBUS AUDITORIUM.**

**The Program.**
Memories of the Ukraine
Ballet

Ukraine Folk Song in America
Chorus

In the Country of Washington
Ballet

It was superlative entertainment — and something more — that was brought to the audience at Columbus Auditorium, last night, by the Ukrainian Chorus and ballet in the Washington bicentennial festival tribute sponsored by a Rochester Ukrainian Committee of which Charles Hoccuk was chairman.

Through lusty folk songs and joyous dance, each with its undertone of deeper meaning, the heritage of centuries of association, the men and women and tiny children of the two organizations brought to the audience a sense of the strong, vigorous national spirit which has brought the Ukrainians through centuries of troublous time in their homeland and which makes them substantial, reliable citizens in any land to which they migrate.

The singing of the chorus organized and trained by Alexander Koshetz is a joy to hear for its perfect pitch, its meaningful phrasing, its expentional range of tone and its clean attack. Mr. Koshetz plays upon the singers as he might upon an organ of many stops, the tone growing and diminishing in smoothly flowing cadences; bursting into sudden crescendos; or stopping as cleanly as if cut with a knife — all in response to signals scarcely perceptible from the audience. The chorus has some exceptionally fine solo voices, but it is also remarkable for the even excellence of tone ranging from a bourdon-like bass to soprano of flute-like clearness and brilliancy.

In the lovely "Psalm on Christ's Sufferings," arranged by Mr. Kohsetz, hte chorus achived some of its most beautiful effects; while in the "Chant to St. George," naively presented as a tribute to George Washington owing to a similarity of names, a splendid volume of tone was built up. The rollicking peasant songs which followed were delightful in their humor and revealed again the finished quality of the singing both as to tone, interpretation, and diction.

The ballet program staged by Vasile Avramenko was a riot of color, vigorous, graceful movement, and charming humor. The audince loved it all and from various quarters of the hall applause which greeted special figures and movements revealed the presence of those to whom the dances were a familiar tradition upon whose intricacies they were expert critics.

Apparently Ukrainian children, if not born dancing, take to this joyous mode of expression immediately upon leaving their cradles. No other explanation accounts for the expert dancing of a chubby maiden and a preternaturally solemn little boy, neither of whom appeared to be more than five years old. Their appearance in solo numbers and in one dance together was a delightful feature of the program and the audience would gladly have kept them on the stage for the entire evening.

Much applause greeted the beautiful, lithe and vigorous solo dance of Mr. Avramenko, and the group of young men who appeared in the Dance of the Swords also won much favor. The Hopak Circle, danced by the men and women, and several other ensemble dances were splendid in their spirit and grace.

The program closed with a tableau and the singing of "The Star Spangled Banner," and the Ukrainian national anthem. Incidentally, these Ukrainian singers have no difficulty at all either with the words of the American anthem or which that top note on which even the most patriotic American-born citizen is prone to crack.

At the opening of the program there were brief speeches by Mayor Charles S. Owen, and Roland B. Woodward, secretary of the Chamber of Commerce, who were on the platform with Mr. Hoccuk, chairman, and Michael Rudy a member of the local sponsoring committee.

(Rochester Times-Union, Wednesday Evening, May 18, 1932).

### BUFFALO, N. Y.

**UKRAINIAN CHURCH WILL SPONSOR TWO CONCERTS.**

The Ukrainian St. Mary's Orthodox church will present two May festival concerts. The first at Public School No. 40, 215 Oneida street, Friday night at 8 o'clock, at the Museum of Science.

Both concerts will consist of Ukrainian folk songs and dances. The Ukrainian chorus "Banduryst" will sing under the direction of Rev. Stephen Musiychuk. John Gut will direct the dances.

(The Buffalo Times, Friday, May 13, 1932).

---

**Вільгельм Буш.**

## ГУМОР.

Так пташка б'ється на клею,
Не вернесь в хатку вже свою.
Ось чорний там крадеться кіт,
Очища, жар, пазуря дріт,
По дереві все вище й вище,
До пташки бідної все ближче.
Думає пташка: „Як вже так,
Що вирватись в кота ніяк,
Часу я тратити не хочу,
Поцвірінькочу ще охочо
Й засвищу, як, бувало, знай".
Є гумор у пташечки відай.

(Переклав Я. В.).

## КОНҐРЕС УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА АМЕРИКИ.

Приготовання Конґресового Комітету доходять до кінця. Вже всього тільки кілька днів до Конґресу, на котрий жде нетерпеливо з зацікавленням не тільки жіноцтво, але й український загал в Америці. Досі зголосилися 58 делеґаток, а Союз Українок Америки докладає усіх сил, щоби конґрес випав під кождим оглядом як найкраще. Ми знаємо, що український загал phоносить тепер серед безробіття багато ріжних тягарів на ріжні народні підприємства і цілі, і тому вважаємо на те, щоби зїзд наш не був великим матеріяльним обтяженням. Деякі старші відділи декуди дали менші датки, як нові відділи, а це тому, що вони за сім літ істнування С. У. А. поносили тягарі удержання орґнаізації і завше спішили до помочі, коли їх до цього покликано. — Ми не хотіли6 викликати між українським загалом враження, що зїзд скликується на „бізнес", бо так воно не є. Ми хочемо здобуту морального і на те тільки й працюємо. Отсим просимо український загал, який так щиро попирає всяку народню працю, і цим разом не забути, що Конґрес Українського Жіноцтва Америки є культурною народньою працею, щирим змаганням піднести престіж українського народу, зміцнити віру американського загалу у наші сили, культуру і характер нації. Ще й цим разом просимо український загал додати відваги і моральної сили цим жінкам, які відважились навіть у ці тяжкі часи зробити жіночий зїзд, щоб організація розвивалась та ширшала, та щоби члени С. У. А. богатіли наукою, щоб діти наші українські знали, „хто ми і чиї ми діти", щоби слова Т. Шевченка „в своїй хаті своя правда і сила і воля" не були лиш написаними словами, а жили на ділі. Ваша присутність, як гостей, на нарадах конґресу в Народнім Домі в Ню Йорку буде помічю для жіноцтва і молодіжи. Ваша присутність на святочній вечері буде заохотою для молодіжи і доказом нашої сили перед репрезентантами американських жіночих організацій, яких поміч є корисна, а подекуди конечна.

Разом з тим подаємо поіменний спис делеґаток. Попередно оголошено 26 делеґаток.

27. Анна Липа, С. У. А., Бейон, Н. Дж.
28. Олена Горбаль, С. У. А., Ансонія, Конн.
29. Емілія Угорчак, Жіноча Сек. Дем. Клюбу, Ню Йорк.
30. Марія Ленчук, Жіноча Сек. Дем. Клюбу, Ню Йорк.
31. Анна Кушнір, Жіноча Сек. Дем. Клюбу, Ню Йорк.
32. Анна Городин, Жіноча Сек. Дем. Клюбу, Ню Йорк.
33. І. Крицун, Жіноча Сек. Дем. Клюбу, Ню Йорк.
34. Марія Локуш, С. У. А., Честер, Па.
35. Катерина Бабяк, С. У. А., Честер, Па.
36. Олена Сеґінь, Тов. ім. О. Басараб, Нюарк, Н. Дж.
37. Татіянна Гауб, Тов. ім. О. Басараб, Нюарк, Н. Дж.
38. Параска Савка, С. У. А., Озон Парк, Л. Ай.
39. Текля Гаврилів, Жіноча Громада, Перт Амбой, Н. Дж.
40. Олена Фенчинська, Жін. Громада, Перт Амбой, Н. Дж.
41. Марія Яремчук, С. У. А., Алентавн, Па.
42. Анастасія Періґ, Жіноча Громада, Асторія, Л. Ай.
43. Клементина Періґ, Жіноча Громада, Асторія, Л. Ай.
44. Варвара Гуменчук, Жін. Громада, Асторія, Л. Ай.
45. Ольга Городиська, Жін. Сек. Укр. Дем. Клюбу, Бронкс, Н. Й.
46. Ольга Шуст, Жіноча Поміч, Ню Йорк, Н. Й.
47. Олена Волянська, С. У. А., Картерет, Н. Дж.
48. Параня Середюк, Жіноча Поміч, Ню Йорк.
49. Марія Рокицька, Жіноча Поміч, Ню Йорк.
50. Марія Анна Боднар, Сивик Сентер, Ню Йорк.
51. Дарія Добуш, Сивик Сентер, Ню Йорк.
52. Дорота Маційовська, Сивик Сентер, Ню Йорк.
53. Аннета Гаврилко, Сивик Сентер, Ню Йорк.
54. Марія Жуковська, Сивик Сентер, Ню Йорк.
55. Мілдред Милянович, Сивик Сентер, Ню Йорк.
56. Анна Ляшецька, Жіноча Сек. Дем. Клюбу, Ню Йорк.
57. Анна Колтун, Жіноча Сек. Дем. Клюбу, Ню Йорк.
58. Савеля Стечишин, С. У., Канада.

**На покриття коштів Конґресу.**

| | |
|---|---|
| Попередно оголошено | $258.00 |
| Тов. ім. О. Басараб, Нюарк, Н. Дж. | 10.00 |
| Союз Українок Америки, Алентави, Па. | 10.00 |
| Союз Українок Америки, Картерет, Н. Дж. | 10.00 |
| Укр.-Ам. Жін. Ситізен. Клюб, Сиракюз, Н. Й. | 5.00 |
| с. В. Лотович, Джерзи Сіти, Н. Дж. | 1.00 |
| Разом | $294.00 |

**Головна Управа С. У. А.**

### Похвала тітки.

— Тато говорив, що в усьому світі нема такої другої жінки, як тета.

— О, то дуже гарно твій татко сказав!

— І ще сказав, що це ціле щастя для світа.

— Судя: То чоловік вдарив вас сокирою. Чи то було в афекті?

**Міщанка:** Ні, прошу пана судді, то було в коморці.

— Лікар сказав, що мене до двох тижнів поставив на ноги.
— А додержав слова?
— Ще як! Я мусів продати авто, щоби могти заплатити йому.

## КОЖДИЙ ВДИХАЄ.

Вдихання курців стало предметом живої балачки від того часу, як виробники Локі Страйк звернули увагу, що кождий курець втягає в себе якусь частину диму з циґаретки. Хоч про цю справу заговорили щойно недавно, то надіді вдихання куреного диму є таке старе, як і само курення.

Історія подає, що вдихання було поширене між Індіянами ще довго передтим, заки білі люди забралися до курення. Наприклад Ґонзальо Фернандез де Овієдо и Вальдез, котрий їздив до Америки разом з Колюмбом, а пізніше присвятив багато років студіюванню звичаїв і обичаїв Індіян, у своїй книжці, в якій він подає свої помічення, говорить, що „Індіяни вдихають якийсь дим, що його називають тютюном". Подібні вісти подають і інші історики.

Та хоч кождий вдихає, то про цю справу завзято мовчали в циґаретковім промислі. Щойно фабриканти Локі Страйк не побоялися заговорити про це публично, тому, що вони до виробу тих циґареток уживають тютюну, славного своїм праженням, яке очищує тютюновий дим, а через те охороняє горло курця. Тому, що кождий курець затягається димом, свідомо або несвідомо, то кождий хоче мати запевнення, що вдиханий ним дим є чистий, позбавлений всяких шкідливих для здоровля субстанцій, які знаходяться з природи навіть у найніжніших тютюнових листочках.

Щоб усунути певні занечищення, які заподівають драпання в горлі і кашель, Локі Страйк придумали процес праження, включно з позафіолковими промінями. Бо коли праження усуне певні нечистости, то тоді дим має приємний і милий запах, і такий запах можна знайти лише в циґаретках Локі Страйк.

Коли ви вдихаєте, то хочете мати певність, що не вдихаєте ніякої нечистоти, яка дражнить ваше горло і спричинює кашель. Тож памятайте, що Локі Страйк є одинокою в світі циґареткою, яка своїм праженим тютюном охороняє ваше горло. (Оголошення.)

**В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".**





## ТАРЗАН І НЕВІДОМА ІМПЕРІЯ.

(40)



На другий день велике сонце, підносячися на безхмарне небо, дивилося на свіжо загребені піски опорожненої арени. Вулиці були повні натовпів, що ждали походу, який мав звеличати тріюмф Сублятуса. На плоских дахах домів стояли пани, спираючися на килими, розстелені на підмурованнях.

Ждали нетерпеливо цілими годинами, аж нарешті з палати загули звуки воєнних труб. Вулицею посувався поволі похід тріюмфаторів, а за ними сторожа цісаря. Топпа заревала на вид цезаря, що їхав, виблискуючи золотом і пурпурою, на возі, який тягнули льви, ведені золотими віжками.

Як далеко сягала память видців, Санґвінарій ще ніколи не показував таких визначних бранців. Був між ними Цецілій Метель, центуріон леґіонів імператора Каструм Маре, та Касій Гаста, сестрінець ворога імператора. Та найбільше зацікавлення викликував високий білявий бранець, одітий у шкіру леопарда.

Золотий нашийник та ланцюх, якими Тарзан був прикований до воза імператора, не вповав у нього страху. Він ішов гордо, з піднесеною вгору головою, як звір праліса, що тягнув віз імператора. За ним ішли бранці Баґето, скуті з собою від шиї до шиї, та здоровенні глядіятори, що вилискувалися в новій зброї.